



Warszawa, dnia 18 czerwca 2015 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych

(druk nr 936)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o usługach turystycznych (dalej: ustawa), stanowi realizację wniosku *de lege ferenda*, przedstawionego w informacji o wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli pt. „Przestrzeganie warunków świadczenia usług turystycznych”, w świetle którego w ustawie wskazać należy podmiot odpowiedzialny za zorganizowanie powrotu turystów do kraju w przypadku niewypłacalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych jest obowiązany zapewnić klientom, na wypadek swojej niewypłacalności m.in. pokrycie kosztów powrotu klientów z imprezy turystycznej do miejsca wyjazdu lub planowanego powrotu z imprezy turystycznej w wypadku gdy organizator turystyki lub pośrednik turystyczny wbrew obowiązkowi nie zapewnia tego powrotu. Wykonaniu tego obowiązku służy zawarcie umowy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, umowy ubezpieczenia na rzecz klientów lub przyjmowanie wpłat klientów wyłącznie na rachunek powierniczy.

Z kolei treść umowy gwarancji lub ubezpieczenia obejmuje upoważnienie dla marszałka województwa lub wskazanej przez niego jednostki do wydawania dyspozycji wypłaty zaliczki na pokrycie kosztów powrotu klienta do kraju (art. 5 ust. 4 ustawy).

Dotychczas obowiązujące przepisy nie wskazują natomiast podmiotu odpowiedzialnego za organizację powrotu turystów z imprezy turystycznej, w przypadku gdy nie zapewnia go organizator turystyki lub pośrednik turystyczny.

W art. 1 noweli zaproponowano więc dodanie do art. 5 ustawy ust. 5a, zgodnie z którym w przypadku niewypłacalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego, do zadań marszałka województwa lub wskazanej przez niego jednostki będzie należało prowadzenie działań związanych z organizacją powrotu klientów z imprezy turystycznej do miejsca wyjazdu lub planowanego powrotu z imprezy turystycznej, jeżeli organizator turystyki lub pośrednik turystyczny, wbrew obowiązkowi, nie zapewnia tego powrotu.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 94. posiedzeniu w dniu 12 czerwca b.r. pochodziła z przedłożenia rządowego.

Projekt wpłynął do Sejmu w dniu 8 maja 2015 r. (druk sejmowy nr 3384) i został skierowany do pierwszego czytania w Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki.

Wątpliwości posłów budziło niezapewnienie marszałkom województw środków finansowych na działania związane z organizacją powrotu klientów niewypłacalnych biur podróży do kraju. Zgłoszona w tym zakresie poprawka została odrzucona w trzecim czytaniu.

Za przyjęciem ustawy głosowało 284 posłów, przy 141 głosach przeciw i 6 głosach wstrzymujących się.

III. Uwagi szczegółowe

Zgodnie z ust. 5a dodawanym do art. 5 ustawy, w przypadku niewypłacalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego, marszałek województwa lub wskazana przez niego jednostka upoważniona do wydawania dyspozycji wypłaty zaliczki na pokrycie kosztów powrotu klientów do kraju, prowadzi działania związane z organizacją powrotu klientów z imprezy turystycznej do miejsca wyjazdu lub planowanego powrotu z imprezy turystycznej, jeżeli organizator turystyki lub pośrednik turystyczny, wbrew obowiązkowi, nie zapewnia tego powrotu.

Środki finansowe na działania marszałka województwa lub jednostki przez niego upoważnionej, będą pochodziły z zaliczki, którą musi przewidywać umowa gwarancji lub ubezpieczenia zawierana przez przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych (art. 5 ust. 4 i 5 ustawy).

W myśl art. 2a ustawy o usługach turystycznych, zadania marszałka województwa, o których mowa w ustawie, są zadaniami z zakresu administracji rządowej. Zgodnie z kolei z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, przekazanie województwu, w drodze ustawy, nowych zadań wymaga zapewnienia koniecznych środków finansowych na ich realizację w postaci zwiększenia dochodów.

Analizowana nowela w zakresie, w którym nie rozstrzyga o źródle finansowania zadania zleconego marszałkowi województwa na wypadek, gdy zabezpieczenie finansowe wynikające gwarancji lub ubezpieczenia nie wystarczy na sprowadzenie turystów–klientów niewypłacalnego przedsiębiorcy do kraju, nie wypełnia dyspozycji art. 67 ust. 3 ustawy o samorządzie województwa.

Luka ta może również powodować wątpliwości w świetle art. 167 Konstytucji, gwarantującego jednostkom samorządu terytorialnego samodzielność finansową, poprzez zapewnienie dochodów odpowiednich do przypadających im zadań.

Maciej Telec

Główny legislator